

2001. évi LVIII. törvény
a Magyar Nemzeti Bankról¹

Az Országgyűlés törvényt alkot a Magyar Nemzeti Bankról, annak elsődleges céljairól, alapvető feladatairól, intézményi, szervezeti, személyi, pénzügyi függetlenségéről, működéséről, figyelemmel a fejlett piacgazdaság követelményeire.

I. Fejezet

A MAGYAR NEMZETI BANK JOGÁLLÁSA, ELSŐDLEGES CÉLJA ÉS ALAPVETŐ FELADATA

1. § (1) ³⁶ A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) a Magyar Köztársaság központi bankja. Az MNB a Központi Bankok Európai Rendszerének tagja.

(2) Az MNB, valamint döntéshozó szerveinek tagjai e törvényben foglalt feladataik végrehajtása és kötelességeik teljesítése során függetlenek, nem kérhetnek és nem fogadhatnak el utasításokat az Európai Központi Bank kivételével a Kormánytól, az Európai Unió intézményeitől és szerveitől, tagállamainak kormányaitól vagy bármilyen más szervtől.

2. § Az MNB elnöke az Országgyűlésnek beszámolási kötelezettséggel tartozik.

3. § (1) Az MNB elsődleges célja az árstabilitás elérése és fenntartása.

(2) Az MNB elsődleges céljának veszélyeztetése nélkül, a rendelkezésére álló monetáris politikai eszközökkel támogatja a Kormány gazdaságpolitikáját.

Az MNB alapvető feladatai

4. § (1) ³⁷ Az MNB meghatározza és megvalósítja a monetáris politikát.

(2) Az MNB kizárólagosan jogosult bankjegy- és érmekibocsátásra. Az MNB által kibocsátott bankjegy és érme - ideértve az emlékbankjegyet és emlékérmét is - a Magyar Köztársaság törvényes fizetőeszköze.

(3) Az MNB hivatalos deviza- és aranytartalékot képez és kezeli azt.

(4) Az MNB a devizatartalék kezelésével és az árfolyampolitika végrehajtásával kapcsolatban devizaműveleteket végez.

(5) ⁴⁵ Az MNB kialakítja a fizetési és elszámolási, valamint az értékpapír-elszámolási rendszereket és figyelemmel kíséri (felvigyázza) azok tevékenységét e rendszerek biztonságos és hatékony működése, továbbá a pénzforgalom zavartalan lebonyolítása érdekében.

(6) Az MNB feladatai ellátásához szükséges statisztikai információkat gyűjt és hoz nyilvánosságra.

(7) ³⁸ Az MNB támogatja az értékpapír-elszámolási rendszerek biztonságos és hatékony működését, a pénzügyi rendszer stabilitását, valamint a pénzügyi rendszer prudenciális felügyeletére vonatkozó politika kialakítását és hatékony vitelét.

(8) Az MNB egyéb tevékenységet - jogszabályban meghatározott felhatalmazás alapján - csak elsődleges célja és alapvető feladatai teljesítésének veszélyeztetése nélkül folytathat.

II. Fejezet

AZ MNB FELADATAI

Monetáris politika

5. § Az MNB a 3. § (1) bekezdésében meghatározott elsődleges célja szolgálatában a 7. §-ban foglalt eszközökkel befolyásolja a pénz- és hitelkínálatot, valamint a pénz- és hitelkeresletet.

6. § Az MNB monetáris politikáját, valamint e politika érvényesítésének eszközeit e törvény keretei között önállóan alakítja ki.

A monetáris politika eszközei

7. § Monetáris politikáját az MNB az alábbi eszközökkel valósítja meg:

a) számlavezetési körében betétet fogad el és megfelelő biztosíték ellenében hitelt nyújt a 16. §-ban foglalt korlátozással,

b) nyíltpiaci műveletek és visszavásárlási megállapodások keretében értékpapírokat vásárol, elad és közvetít az azonnali és származtatott piacokon,

- c) saját értékpapírokat bocsát ki,
- d) árfolyamokat és kamatokat befolyásol és meghatároz,
- e) értékpapírokat számítol le (visszleszámítol),
- f) szabályozza a kötelező tartalékot,
- g) egyéb jegybanki eszközöket alkalmaz.

8. § Az MNB nem fogadhatja el biztosítékul az adós saját kibocsátású értékpapírját.

Kötelező jegybanki tartalék

9. § (1) ⁴⁶ Az MNB elnöke rendeletében előírhatja, hogy pénzügyi intézmények és a befektetési vállalkozások idegen forrásaik meghatározott arányában (tartalékráta) tartalékot helyezzenek el az MNB-nél.

(2) Az MNB pénzügyi intézmények és befektetési vállalkozások különböző típusú forrásaira eltérő mértékű tartalékrátát írhat elő.

10. § (1) ⁴⁷ Az MNB elnöke rendeletében szabályozza a tartalék kiszámítására, illetve a tartalékok képzésének és elhelyezésének módjára vonatkozó előírásokat.

(2) A tartalékráta mértékéről a monetáris tanács dönt. Az MNB elnöke a tartalékráta mértékét rendeletében hirdeti ki.

Árfolyamok

11. § ⁴⁸ (1) Az MNB külföldi pénznemek forintra és forintnak külföldi pénznemekre való átszámítására vonatkozó hivatalos árfolyamokat jegyez és hoz nyilvánosságra.

(2) ¹⁰ Az árfolyamrendszerről és annak valamennyi jellemzőjéről, különösképpen a sáv szélességről, a középárfolyamról és a valutakosár összetételéről a Kormány az MNB-vel egyetértésben dönt. Az árfolyamrendszert érintő változtatások nem veszélyeztethetik az MNB árstabilitás elérésével és fenntartásával kapcsolatos elsődleges célját.

(3) Az MNB a (2) bekezdésben előírt módon kialakított árfolyamrendszer keretei között szükség és lehetőség szerint védi és befolyásolja az árfolyamokat a belföldi és a külföldi devizapiacokon.

(4) ³⁹ Az árfolyampolitikát a Kormány és az MNB az Európai Unió tagállamai közös érdekű ügyeként kezeli.

Kamatok

12. § Az MNB irányadó kamatként jegybanki alapkamatot állapít meg. Az MNB a jegybanki alapkamat mértékét a Magyar Közlönyben közzéteszi.

13. § A 9. § (1) bekezdésben meghatározott intézmények által elhelyezett kötelező tartalékok után az MNB kamatot téríthet. A kamatok a tartalékráta különböző típusú forrásai szerint eltérő mértékűek lehetnek.

Rendkívüli hitelnyújtás hitelintézet szükséghelyzetében

14. § Amennyiben olyan körülmény áll fenn, amely miatt a hitelintézet működése a pénzügyi rendszer stabilitását veszélyezteti, az MNB a hitelintézetnek rendkívüli hitelt nyújthat. E hitel rendelkezésre bocsátását az MNB a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (a továbbiakban: Felügyelet) intézkedésétől, valamint a Felügyelet által kezdeményezett intézkedésnek a hitelintézet részéről történő teljesítésétől is függővé teheti.

Kapcsolat az államháztartással; az MNB számlavezetési tevékenysége

15. § (1) Az MNB vezeti a kincstári egységes számlát, továbbá a pénzügyminiszter által kijelölt egyéb állami számlákat.

(2) Az MNB vezeti az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Részvénytársaság pénzforgalmi számláját, amelynek mindenkori egyenlegét folyamatosan be kell számítani a kincstári egységes számla egyenlegébe.

(3) Az MNB vezeti az Államadósság Kezelő Központ Részvénytársaság pénzforgalmi számláját.

16. § (1) ⁴⁹ Az MNB az államnak, helyi önkormányzatnak vagy az államháztartás körébe tartozó más intézménynek, az Európai Unió intézményeinek és szerveinek, a tagállamok

központi kormányzatainak, a tagállami regionális, helyi vagy más közigazgatási szerveknek, egyéb közjogi testületeknek, vagy a felsoroltak befolyásoló irányítása alatt működő gazdálkodó szervezet részére nem nyújthat folyószámla hitelt, nem biztosíthat részükre semmi egyéb hitellehetőséget, ezen intézmények értékpapírjait közvetlenül a kibocsátótól nem vásárolhatja meg.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazása szempontjából egy gazdálkodó szervezetet akkor kell az állam, helyi önkormányzat vagy az (1) bekezdésben felsorolt intézmények befolyásoló irányítása alatt működőnek tekinteni, ha az állam, helyi önkormányzat vagy az államháztartás körébe tartozó más intézmény, az Európai Unió intézménye és szerve, a tagállamok központi kormányzata, a tagállam regionális, helyi vagy más közigazgatási szerve együttesen, közvetve vagy közvetlenül:

a) a jegyzett tőkében többségi részesedéssel rendelkezik,

b) ellenőrzi a részesedéshez fűződő szavazati jogok többségét, vagy

c) kinevezheti a gazdálkodó szervezet vezető testülete és felügyelő bizottsága tagjainak több, mint felét.

(3) Az (1) bekezdés nem alkalmazható az állam, helyi önkormányzat vagy az államháztartás körébe tartozó más intézmény, az Európai Unió intézménye és szerve, a tagállamok központi kormányzata, a tagállam regionális, helyi vagy más közigazgatási szerve közvetlen vagy közvetett tulajdonában levő hitelintézet esetében. Ezen körbe tartozó hitelintézetek esetében is csak a hitelintézetekre általában alkalmazott feltételekkel lehet forrásokat biztosítani.

(4) E § alkalmazásában a közvetett tulajdon: egy vállalkozás tulajdoni hányadának, illetőleg szavazati jogának a vállalkozásban tulajdoni részesedéssel, illetőleg szavazati joggal rendelkező más vállalkozás (köztes vállalkozás) tulajdoni hányadán, illetőleg szavazati jogán keresztül történő birtoklása vagy gyakorlása.

17. § (1) Az MNB a külföldi pénznemben fennálló követeléseinek és kötelezettségeinek a tárgyév utolsó napján érvényes hivatalos árfolyamon történő értékeléséből származó árfolyamnyereséget, illetve árfolyamvesztéset a forint árfolyam kiegyenlítési tartalékába köteles helyezni.

(2) Az MNB a devizában fennálló, értékpapíron alapuló követelések piaci értékelése alapján megállapított különbözetet - a nyitóállomány visszavezetése után - a deviza-értékpapírok kiegyenlítési tartalékába köteles helyezni.

(3) Az (1) és a (2) bekezdésben meghatározott forint árfolyam kiegyenlítési tartalék és deviza-értékpapír kiegyenlítési tartalék az MNB saját tőkéjének része. A kiegyenlítési tartalékok egyenlegei egymással szemben nem számolhatók el.

(4) Amennyiben az (1), illetve a (2) bekezdés szerinti kiegyenlítési tartalékok valamelyike a rendelkezésre álló adatok alapján negatív egyenlegű, akkor a negatív egyenleg mértékéig a tárgyévet követő év március 31-éig a központi költségvetés közvetlenül a megfelelő kiegyenlítési tartalék javára készpénzben térítést nyújt, amit a tárgyévi mérlegben el kell számolni.

(5) Amennyiben az (1), illetve a (2) bekezdés szerinti kiegyenlítési tartalékok valamelyike a végleges adatok alapján - figyelemmel a (4) bekezdés szerinti térítésre is - negatív egyenlegű, akkor a közgyűlést követő nyolc napon belül a központi költségvetés közvetlenül a megfelelő kiegyenlítési tartalék javára készpénzben térítést nyújt. Ha a (4) bekezdés szerinti térítés meghaladja a végleges adatok alapján megállapított egyenleget, akkor a túlfizetést az MNB a közgyűlést követő nyolc napon belül a központi költségvetésnek megtéríti a kiegyenlítési tartalék terhére. E tételeket a kifizetések évében kell a mérlegben kimutatni.

18. § ²² A pénzbevonási nyereséget - a kibocsátott és a bevonás határnapjától számított, a 31. § (3) bekezdés szerinti időtartam alatt forgalomban lévőre átváltott pénz összegének különbségét - az MNB-vel szemben fennálló államadósság csökkentésére kell fordítani. E

rendelkezés végrehajtásának módjáról a pénzügyminiszter és a Magyar Nemzeti Bank elnöke külön állapodik meg.

19. § Az MNB az állam megbízása alapján, illetve az állam tulajdonában lévő értékpapírok - ide nem értve a részvényeket - tekintetében az állam megbízottjaként az értékpapírpiacon eljárhat.

20. § (1) ⁴¹ Az állam megbízása alapján az MNB közreműködhet az állam devizában történő hitelfelvételeiben és külföldi értékpapír-kibocsátásaiban, valamint az állam külföldi követeléseinek kezelésével kapcsolatos feladatok ellátásában.

(2) Az MNB az állammal, illetőleg az állam megbízottjaként határidős és fedezeti ügyleteket köthet.

21. § (1) Az MNB vezeti - ha más hitelintézetet nem hatalmaz fel - a hitelintézetek pénzforgalmi számláját.

(2) Az MNB vezeti az elszámolóházak pénzforgalmi számláját.

(3) Az MNB vezeti az Országos Betétbiztosítási Alap és a Befektetővédelmi Alap pénzforgalmi számláját.

22. § Azok a szervek, amelyeknek az MNB pénzforgalmi számlát vezet, betétet helyezhetnek el az MNB-nél.

³³

23. § (1) ⁴

(2) ³¹

24-25. § ³²

Pénzforgalmi feladatok

26. § (1) ⁵⁰ Az MNB alakítja ki az országos fizetési és elszámolási rendszert.

(2) A fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszerekben történő teljesítés véglegességéről szóló törvény szerinti fizetési, illetve értékpapír-elszámolási rendszereket az MNB jelöli ki.

(3) Az MNB elnöke a 60. § (1) bekezdésének h) pontjában meghatározott körben szabályozza a pénzforgalom lebonyolítását.

(4) Fizetési mód kötelező alkalmazását csak törvény vagy kormányrendelet írhatja elő.

27. § (1) Az MNB jóváhagyása szükséges az elszámolásforgalom lebonyolítását végző átutalási rendszert működtető hitelintézeti elszámolóház üzletszabályzatának, illetőleg az üzletszabályzat módosításának hatálybalépéséhez, amelyet a hitelintézeti elszámolóház a Pénzügyi Közlönyben közzétesz.

(2) ⁵¹ Az MNB elnöke rendeletben szabályozza a hitelintézeti elszámolóház és az értékpapír-elszámolóház számára a kockázati alap képzésére, illetve az alap képzésének módjára, mértékére, felhasználására vonatkozó előírásokat.

Jegybanki információs rendszer⁵²

28. § (1) ⁵³ A 4. § (1)-(7) bekezdéseiben meghatározott feladatai - a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényben meghatározott feltételek szerint gyakorolt - ellátásához az MNB jegybanki információs rendszert működtet, amelyhez a jogszabályban meghatározott szervezetek és természetes személyek az MNB által előírt információkat kötelesek szolgáltatni. A jegybanki információs rendszer részeként működtetett statisztikai információs rendszer szakmai tartalmát és módszertanát az MNB - a Pénzügyminisztérium, illetőleg a Felügyelet véleményét kikérve - a Központi Statisztikai Hivatallal egyetértésben alakítja ki.

(2) Az MNB nyilvánosságra hozza a hitelintézeti rendszer működésére és az ország pénzügyi helyzetére vonatkozó összes fontos információt, illetőleg ezek részletes adatait rendszeresen az Országgyűlés, a Kormány és a minisztériumok (országos hatáskörű szervek) rendelkezésére bocsátja.

(3) Az adatokat csak olyan formában lehet nyilvánosságra hozni, hogy azokból az egyedi adatszolgáltatókra vonatkozó információk ne legyenek megállapíthatók.

(4) ⁶⁷

Jegybanki ellenőrzés

29. § (1) ⁵⁴ A jegybanki ellenőrzés e törvény, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvénynek az MNB engedélyezési hatáskörébe tartozó kiegészítő pénzügyi szolgáltatások végzésének feltételeire vonatkozó rendelkezései, továbbá az MNB elnöke rendeleteinek megtartására terjed ki. Ennek keretében az MNB jogosult adatok, beszámolók, mérlegek, bizonylatok és vizsgálati anyagok bekérésére.

(2) Az MNB a jegybanki ellenőrzés során helyszíni ellenőrzésre is jogosult.

(3) Az MNB ellenőrzést végző alkalmazottja az ellenőrzés eredményes ellátásához szükséges helyiségbe (területre) beléphet, iratokat megtekintheti, tárgyat megvizsgálhatja, munkafolyamatot (tevékenységet) megfigyelheti, felvilágosítást kérhet és egyéb bizonyítást folytathat le.

(4) ⁵⁵ Amennyiben a vizsgált okmányok hitelességének vagy teljességének megállapítása, illetőleg a vizsgálati megállapítások kiegészítése válik szükségessé, úgy az MNB ellenőrzést végző alkalmazottja jogosult a jegybanki ellenőrzés hatálya alá tartozó szervezeteknél és természetes személyeknél az (1) bekezdésben említett tárgykörökkel összefüggő tényeket vizsgálni.

(5) Jogszabálysértés, illetőleg a jegybanki előírások megsértésének megállapítása esetén az MNB köteles a szükséges intézkedéseket megtenni, így különösen:

a) jogkörét e törvény szerint gyakorolni;

b) a jegybanki ellenőrzés hatálya alá tartozó szervezet, illetve természetes személy figyelmét felhívni a tapasztalt jogszabálysértésre;

c) más szervet intézkedés végett megkeresni;

d) fegyelmi, szabálysértési, polgári, büntető- vagy egyéb eljárást kezdeményezni.

(6) A megkeresett szerv köteles az MNB megkeresését érdemben megvizsgálni és saját intézkedéséről az MNB-t harminc napon belül tájékoztatni.

30. § (1) Ha a hitelintézet az MNB által nyújtott jegybanki forrást a szerződésben meghatározott céltól eltérően használja fel, az MNB a nem szerződésszerűen felhasznált összeg mértékéig - hitelszerződésben meghatározott kamat mellett - büntető kamatot is felszámíthat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti büntető kamat legmagasabb mértéke a jegybanki alapkamat.

Pénzkibocsátás

31. § (1) ⁵⁶ A bankjegyek és érmék kibocsátását, címletét és külső kiállítását, valamint bevonását az MNB elnöke rendeletben hirdeti ki. Az MNB elnökének rendeletében megjelölt határnappal a bevont bankjegyek és érmék elveszítik törvényes fizetőeszköz jellegüket.

(2) Az MNB által kibocsátott bankjegyeket és érméket azok bevonásáig magyar törvényes pénznemben teljesítendő fizetésnél mindenki köteles névértékben elfogadni.

(3) Az MNB a forgalomból általa bevont, törvényes fizetőeszköznek már nem minősülő bankjegyeket a bevonás határnapjától számított 20 évig, az érméket a bevonás határnapjától számított 5 évig névértéken magyar törvényes fizetőeszközre átváltja.

(4) Az MNB által kibocsátott pénzermékből a készpénzfizetési forgalomban - címletenként - legfeljebb ötven darabot kell elfogadni. Ez a korlátozás nem vonatkozik a hitelintézetek, az adóhivatalok és a posta pénztáira, amelyek a pénzerméket korlátlan mennyiségben kötelesek fizetésül elfogadni.

(5) A hamis, meghamisított, megcsonkított (átlyukasztott) pénzerméket nem szabad, a súlyukban jelentősen megfogyott vagy nehezen felismerhető pénzerméket nem kell fizetésül elfogadni. A rendeltetésszerű használat következtében súlyukban jelentősen megfogyott vagy nehezen felismerhető pénzerméket a hitelintézetek vagy adóhivatalok és a posta pénztárai fizetésül vagy átváltásra elfogadják és azokat az MNB-nél beváltják.

(6) A hamis vagy meghamisított bankjegyeket nem szabad, a hiányos (csonka) bankjegyeket nem kell fizetésül elfogadni. A hiányos (csonka) bankjegyéért az MNB ellenértéket akkor térít, ha a bankjegynek felénél nagyobb részét benyújtják. A hitelintézetek és a posta pénztárai a hiányos (csonka) bankjegyet az MNB-nél történő becserélésre átveszik. A sérült bankjegyek becserélését az MNB költségmentesen végzi. A csonka vagy sérült érmékért az MNB ellenértéket nem térít, kivéve ha azoknak nemesfém tartalma van.

(7) Megsemmisült bankjegy vagy érme ellenértékét az MNB nem téríti meg. Bankjegy vagy érme tekintetében megsemmisítési eljárás nem indítható.

31/A. § (1)⁵⁷ Az MNB ellátja a magyar és a külföldi törvényes fizetőeszközök hamisítás elleni védelmével kapcsolatban a hatáskörébe tartozó technikai és egyéb feladatokat, így különösen a készpénzszakértői, oktatási, adatszolgáltatási és tájékoztatási feladatokat.

(2) A feltehetően hamis vagy meghamisított magyar és külföldi fizetőeszközöket szakértői vizsgálat céljából az MNB részére meg kell küldeni.

(3) A hamis magyar és külföldi fizetőeszközöket ellenérték nélkül át kell adni az MNB-nek.

(4)⁵⁸ A hitelintézetek, a pénzváltók és a pénzfeldolgozók, valamint a postai pénzforgalmi közvetítő és postai pénzügyi tevékenységet, valamint készpénzáttutalási szolgáltatást végző szervezetek kötelesek az általuk forgalmazott, illetve feldolgozott magyar és külföldi fizetőeszközök valódiságát megvizsgálni és a fellelt feltehetően hamis vagy meghamisított fizetőeszközöket az MNB-nek haladéktalanul megküldeni, illetőleg átadni.

32. § Az MNB a bankjegy- és érme-előállítás költségeit ráfordításai között számolja el.

33. § Az MNB, a hitelintézetek és a posta pénztárai pénzermét - címletenként legfeljebb 100 darabot - más címletű pénzermére, illetőleg bankjegyre, bankjegyet pedig más címletű - címletenként legfeljebb 100 darabot - bankjegyre, illetőleg pénzermére díj-, jutalék- és költségmentesen átváltják.

34. § (1)⁵⁹ Forgalomban lévő törvényes fizetőeszközről, valamint az euróról utánzatot készíteni vagy készíttetni bármely célra (színházi előadásra, televízió- vagy filmfelvételnél való felhasználásra, oktatásra stb.) csak az MNB engedélyével, illetőleg az MNB elnökének rendeletében meghatározottak szerint szabad.

(2) Az utánzatok előállítása, nyilvántartása, őrzése, megsemmisítése tekintetében az MNB elnökének rendeletében meghatározottak szerint kell eljárni.

III. Fejezet

AZ MNB KAPCSOLATAI MÁS SZERVEKKEL

Kapcsolat az Országgyűléssel

35. § Az MNB elnöke az MNB tevékenységéről és monetáris politikájáról évente beszámol az Országgyűlésnek. Az Országgyűlés eseti tájékoztatást is kérhet.

Kapcsolat a Kormánnyal, a minisztériumokkal és a nyilvánossággal

36. § Az MNB feladataival és a pénzügyi rendszer működésével kapcsolatos döntések és jogszabályok tervezeteire nézve ki kell kérni az MNB véleményét.

37. § A pénzügyminiszter az MNB-t előzetesen tájékoztatja a költségvetési javaslatról. Az MNB jogosult ezzel kapcsolatos véleményét a Kormánynak, illetve a költségvetésről szóló törvényjavaslat Országgyűléshez történő benyújtását követően az Országgyűlés illetékes bizottságának is kifejtetni.

38. § Az MNB-t e törvényben meghatározott feladatkörében a Kormány nem utasíthatja.

39. § (1) A monetáris tanács (49. §) és az MNB igazgatósági ülésének (52. §) napirendjét a Kormánynak meg kell küldeni.

(2) A monetáris tanács és az igazgatóság ülésein a Kormányt szavazati jog nélkül a pénzügyminiszter vagy az általa felhatalmazott személy képviseli.

40. § A Kormány ülésének az MNB feladatkörét érintő napirendi pontjához az MNB elnökét meg kell hívni.

41. § (1) ⁶⁰ Az MNB a monetáris folyamatok alakulásáról és alapvető feladatai körébe tartozó egyéb lényeges kérdésekről legalább negyedévente jelentést készít és hoz nyilvánosságra.

(2) Az MNB a Kormány, illetve a minisztériumok részére a monetáris folyamatok alakulásáról és alapvető feladatai körébe tartozó egyéb lényeges kérdésekről kérésre eseti információt nyújt.

(3) ⁷³ Az MNB köteles az általa végrehajtott devizaműveletekről, valamint az arany- és devizatartalékokról a pénzügyminisztert hetente tájékoztatni.

(4) A Kormány felkérése alapján az MNB elláthatja a nemzetközi pénzügyi szervezetekben a Kormányra háruló feladatokat, amennyiben erről törvény eltérően nem rendelkezik.

42. § A Kormány, illetve a minisztériumok (országos hatáskörű szervek) az MNB kérésére tevékenységükkel kapcsolatban információt nyújtanak.

Kapcsolat a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletével

43. § (1) Az MNB feladatai ellátása során együttműködik a Felüggyelettel.

(2) Az MNB igazgatósági ülésének a Felüggyelet feladatkörét érintő napirendi pontjához a Felüggyelet vezetőjét meg kell hívni.

44. § (1) Az MNB és a Felüggyelet azokat az adatokat és információkat bocsátja egymás rendelkezésére, amelyek a másik szervezet feladatának ellátásához szükségesek.

(2) A feladat ellátásához szükséges adat- és információátadás módját és rendjét az MNB és a Felüggyelet megállapodásban rögzíti.

Kapcsolat az Állami Számvevőszékkel

45. § (1) ²⁰

(2) ⁷² Az Állami Számvevőszéknek az MNB feletti ellenőrzési jogköréről az Állami Számvevőszékről szóló törvény rendelkezik.

(3) Az MNB könyvvizsgálójára az ÁSZ tesz javaslatot és visszahívását kezdeményezheti közgyűlésnél.

(4) ²¹

IV. Fejezet

AZ MNB SZERVEZETE

Az MNB jogi formája

46. § (1) Az MNB részvénytársasági formában működő jogi személy.

(2) Az MNB cégnevét a cégjegyzékbe nem kell bejegyezni. A részvénytársaság elnevezést az MNB cégnevében nem kell feltüntetni.

(3) Az MNB alapszabályát a közgyűlés állapítja meg, amelyet be kell mutatni az Országgyűlésnek.

(4) Az MNB részvényei az állam tulajdonában vannak. Az államot mint részvénytulajdonost a pénzügyminiszter képviseli.

(5) ⁶¹ Az MNB jegyzett tőkéje 10 000 000 000 Ft, azaz tízmilliárd forint.

Az MNB szervei

47. § ¹² Az MNB szervei: a közgyűlés, a monetáris tanács, az igazgatóság és a felügyelő bizottság.

A közgyűlés

48. § A közgyűlés feladata:

a) az alapszabály megállapítása és módosítása,

b) ⁶⁸

c) a mérleg és az eredménykimutatás megállapítása,

d) a könyvvizsgáló megválasztása, visszahívása,

e) a könyvvizsgáló díjazásának megállapítása.

A monetáris tanács

49. § (1) Az MNB - a 4. §-ban, a 11. § (2) bekezdésében, valamint a 14. §-ban meghatározott feladataival kapcsolatos - legfőbb döntéshozó szerve a monetáris tanács.

(2) A monetáris tanács szükség esetén bármikor összehívható, de havonta legalább két alkalommal ülésezik.

(3) ⁷⁴ A monetáris tanács legalább kilenc-, legfeljebb tizenegy tagú testület. A monetáris tanács tagjai megbízatásuk időtartama alatt munkaviszonyban állnak az MNB-vel.

(4) A monetáris tanács tagjai:

a) az MNB elnöke, mint a monetáris tanács elnöke;

b) az MNB elnöke által javasolt egy alelnök;

c) további tagok, akiket hat évre a köztársasági elnök nevez ki.

(5) A monetáris tanács tagjává az a magyar állampolgár nevezhető ki, aki monetáris, pénzügyi, illetőleg a hitelintézeti tevékenységgel kapcsolatos kérdésekben kiemelkedő elméleti, illetőleg gyakorlati szakmai ismeretekkel rendelkezik.

(6) A javasolt személyt az Országgyűlés illetékes bizottsága meghallgatja.

(7) A monetáris tanács tagja a hivatalba lépés alkalmával a köztársasági elnök előtt esküt tesz.

(8) A monetáris tanács tagjának megbízatása megszűnik:

a) a megbízatási időtartam leteltével;

b) lemondással;

c) felmentéssel;

d) halállal.

(9) A lemondást írásban kell közölni a köztársasági elnökkel és a miniszterelnökkel.

(10) ⁴² A monetáris tanács tagjait a köztársasági elnök kizárólag abban az esetben mentheti fel,

a) ha a monetáris tanács tagja neki fel nem róható okból nem felel meg a feladatai ellátásához szükséges feltételeknek;

b) ha a monetáris tanács tagja neki felróható okból nem felel meg a feladatai ellátásához szükséges feltételeknek, illetve súlyos kötelezettségzegést követ el, így különösen, ha vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét szándékosan, elmulasztja, vagy a vagyonyilatkozatban lényeges adatot, tény szándékosan valótlanul közöl.

(11) ⁷⁵ A (4) bekezdés c) pontja szerinti tagok közül négy fő kinevezésére, illetve felmentésére a javaslatot az MNB elnöke teszi meg, amelyet - egyetértése esetén - a miniszterelnök terjeszt a köztársasági elnök elé. A (4) bekezdés c) pontja szerinti többi tag kinevezésére és felmentésére a miniszterelnök az MNB elnöke véleményének kikérésével tesz javaslatot a köztársasági elnöknek. A (4) bekezdés c) pontja szerinti tag megbízatásának megszűnése esetén az őt eredetileg javasló személy jogosult új tag kinevezését javasolni. A monetáris tanács tagjai - ideértve az MNB elnökét -, az MNB alelnökei, valamint a felügyelő bizottság tagjai megbízatásuk megszűnését követően 3 éven belül nem jelölhetők.

(12) A (11) bekezdés szerinti felmentési javaslatot a monetáris tanács érintett tagja részére meg kell küldeni, aki a Munka Törvénykönyve (a továbbiakban: Mt.) szabályai szerint munkaügyi bírósághoz fordulhat.

(13) A (11) bekezdés szerinti felmentésre irányuló javaslat a bírósághoz fordulási határidő lejártát vagy - bírósághoz fordulás esetén - a bíróság döntésének jogerőre emelkedését követően terjeszthető a köztársasági elnök elé.

(14) Ha a monetáris tanács tagjának megbízatása

a) lemondással vagy a (10) bekezdés a) pontjában megfogalmazott felmentéssel szűnik meg, a megszűnés azonos hatályú az Mt. 88. § (2) bekezdés szerinti munkáltató általi munkaviszony megszüntetésével;

b) a (10) bekezdés b) pontjában megfogalmazott felmentéssel szűnik meg - figyelemmel az Mt. 88. § (1) bekezdésére - azonos hatályú a munkáltató általi rendkívüli felmondással.

(15) ⁷⁶ A monetáris tanács határozatképes, ha tagjainak többsége jelen van. A monetáris tanács határozatait a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza, szavazategyenlőség esetén elnökének, illetve az elnök akadályoztatása esetén elnökhelyettesének szavazata dönt.

(16) A monetáris tanács álláspontját a monetáris tanács elnöke vagy - akadályoztatása esetén - elnökhelyettese jogosult nyilvánosságra hozni.

(17) A monetáris tanács évente az első ülésen a jelenlevők egyszerű szótöbbségével megválasztja a monetáris tanács elnökhelyettesét.

Az MNB elnöke

50. § (1) Az MNB élén elnök áll.

(2) Az MNB elnökét hatéves időtartamra a miniszterelnök javaslatára a köztársasági elnök nevezi ki.

(3) Az MNB elnökét a 49. § (10) bekezdésben foglaltaknak megfelelően a köztársasági elnök menti fel a miniszterelnök javaslatára.

(4) A (3) bekezdés szerinti felmentési javaslatot az MNB elnöke részére meg kell küldeni, aki az Mt. szabályai szerint munkaügyi bírósághoz fordulhat.

(5) A felmentésre irányuló javaslat a bírósághoz fordulási határidő lejártát vagy - bírósághoz fordulás esetén - a bíróság döntésének jogerőre emelkedését követően terjeszthető a köztársasági elnök elé.

(6) Az MNB elnökét akadályoztatása esetén az általa kijelölt általános hatáskörű alelnök helyettesíti.

(7) A 49. § (5)-(10) és (14) bekezdéseit az MNB elnöke tekintetében is alkalmazni kell.

Az MNB alelnökei

51. § (1) ⁷⁷ Az MNB legalább három, legfeljebb öt alelnökének kinevezésére, illetve felmentésére a javaslatot az MNB elnöke teszi meg, amelyet - egyetértése esetén - a miniszterelnök terjeszt a köztársasági elnök elé. A javaslatnak tartalmaznia kell a kinevezendő alelnök feladatkörét. Az alelnök feladatkörének változásáról az MNB elnöke tájékoztatja a köztársasági elnököt, a miniszterelnököt és az Országgyűlés illetékes bizottságát. Az MNB elnöke az alelnökök egyikét a monetáris tanácsba jelöli.

(2) Az MNB alelnökeinek megbízatása hat évre szól.

(3) ⁷⁸ A 49. § (5)-(10) és (12)-(14) bekezdéseit az MNB alelnökei tekintetében is alkalmazni kell.

Az igazgatóság

52. § (1) Az igazgatóság felelős a monetáris tanács döntéseinek végrehajtásáért és az MNB működésének irányításáért.

(2) Az igazgatóság legalább négy-, legfeljebb hattagú testület, amelynek tagjai:

a) az MNB elnöke mint az igazgatóság elnöke;

b) az MNB alelnökei.

(3) Az igazgatóság nevében az elnök jár el.

(4) Az igazgatóság hatáskörébe tartozik:

a) a 4. §-ban foglalt feladatok végrehajtásának irányítása;

b) az MNB mérlegére, illetőleg vagyon- és eredménykimutatására, valamint az eredmény felosztására a közgyűlés elé terjesztendő javaslat elkészítése, továbbá az üzletvezetésről, az MNB vagyoni helyzetéről és üzletpolitikájáról a közgyűlésnek szóló jelentés tervezetének jóváhagyása;

c) az MNB szervezetével és belső irányításával összefüggő kérdések jóváhagyása;

d) az MNB működésével, illetve feladatainak ellátásával kapcsolatos szakmai tervek és programok, ideértve a fejlesztési és működési költségterv jóváhagyása;

e) ²⁶ a felügyelő bizottság hatáskörébe nem tartozó feladatok tekintetében az MNB belső ellenőrzési szervezetének irányítása, valamint a belső ellenőrzés tapasztalatainak és tervének megtárgyalása.

f) a kollektív szerződés lényeges módosítására irányuló javaslat elfogadása;

g) az elnök jóváhagyásával előterjesztett egyéb kérdések.

(5) Az igazgatóság tagjai az elnöknel kezdeményezhetik a (4) bekezdésben nem szereplő kérdések napirendre tűzését is.

(6) Az igazgatóság határozatait a jelenlévők egyszerű többségével hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök, akadályoztatása esetén az 50. § (6) bekezdése szerinti alelnök szavazata dönt. Az igazgatóság határozatképes, ha tagjai közül legalább három jelen van.

A felügyelő bizottság¹³

52/A. § (1) A felügyelő bizottság az MNB folyamatos tulajdonosi ellenőrzésének szerve.

(2) ²⁷ Az MNB belső ellenőrzési szervezete, a (3) bekezdésben foglalt korlátozással, a felügyelő bizottság, illetőleg a felügyelő bizottság hatáskörébe nem tartozó feladatok tekintetében az igazgatóság irányítása alá tartozik. Amennyiben az igazgatóság az irányítási jogkörének gyakorlása során olyan vizsgálati megállapításról szerez tudomást, amely a felügyelő bizottság hatáskörébe tartozik, akkor erről a megállapításról tájékoztatást ad a felügyelő bizottságnak.

(3) ²⁸ A felügyelő bizottság ellenőrzési hatásköre nem terjed ki a 4. § (1)-(7) bekezdésében meghatározott feladatokra, illetve azoknak az MNB eredményére gyakorolt hatására. A felügyelő bizottság a Gt. 32. § (3) bekezdésében előírt jelentését ezen korlátozásoknak megfelelően készíti el.

(4) A felügyelő bizottság tagjai:

- a) az Országgyűlés által választott elnöke,
- b) az Országgyűlés által választott további három tag,
- c) a pénzügyminiszter képviselője,
- d) a pénzügyminiszter által megbízott szakértő.

(5) Felügyelő bizottsági tag hitelintézeti, pénzügyi, illetve számviteli kérdésekben kiemelkedő szakmai ismeretekkel rendelkező magyar állampolgár lehet.

52/B. § A felügyelő bizottság tagjainak megbízatása az Országgyűlés megbízatásának időtartamára szól, és az Országgyűlés megbízatásának megszűnéséig tart. A felügyelő bizottság működése addig tart, amíg az új Országgyűlés az alakuló üléstől számított három hónapon belül az új felügyelő bizottsági tagokat megválasztja. Ha az új Országgyűlés az említett határidőig az új felügyelő bizottsági tagokat nem választja meg, a felügyelő bizottság működése mindaddig tart, amíg az új Országgyűlés a felügyelő bizottsági tagokat megválasztja.

52/C. § A felügyelő bizottsági tagot az őt megválasztó Országgyűlés, illetőleg az őt megbízó pénzügyminiszter hívhatja vissza.

52/D. § A felügyelő bizottsági tag az őt megválasztó Országgyűlésnek, illetőleg az őt megbízó pénzügyminiszternek tájékoztatási kötelezettséggel tartozik.

Az elnök, az alelnökök, a monetáris tanács és a felügyelő bizottság tagjainak díjazása¹⁴

53. § (1) ⁷⁹ Az elnök MNB-től származó tárgyévi összes keresete az elnök részére előző évre megállapított összes keresetnek az Európai Unió Bizottságának a tárgyévet megelőző évben benyújtott konvergencia programban a tárgyévre vonatkozó várható fogyasztói árindex értékével megemelt összege.

(2) Az alelnökök MNB-től származó keresete az elnök keresetének 70%-a.

(3) Az 50. § (6) bekezdése szerinti alelnök MNB-től származó keresete az elnök keresetének 80%-a.

(4) A monetáris tanács 49. § (4) bekezdésének c) pontjában meghatározott tagjainak MNB-től származó keresete az elnök keresetének 35%-a.

(5) ¹⁵ A felügyelő bizottság elnökének tiszteletdíja az MNB elnöke MNB-től származó keresetének 15%-a.

(6) A felügyelő bizottság további tagjainak tiszteletdíja az MNB elnöke MNB-től származó keresetének 10%-a.

(7) ⁸⁰ Az MNB elnökét és monetáris tanácsi tag alelnökét a monetáris tanácsi tagságért külön díjazás nem illeti meg.

(8) Az MNB elnökét és alelnökeit megbízatásuk 49. § (8) bekezdésének a) pontja és (10) bekezdésének a) pontja szerinti megszűnésekor hathavi keresetükkel azonos összegű végkielégítés illeti meg.

Titoktartási kötelezettség és az alkalmazottak jogállása

54. § (1) ¹⁶ Az MNB alkalmazottai és felügyelő bizottsági tagjai kötelesek a feladatkörük ellátása során tudomásukra jutott államtitkot, banktitkot, értékpapírtitkot és üzleti titkot megőrizni. Ez a kötelezettség a megbízatás megszűnését követően is fennmarad.

(2) A banktitok, az értékpapír titok és az üzleti titok fogalmára, és azok megtartásának kötelezettségére az ezt szabályozó törvények rendelkezései az irányadók.

55. § ¹⁷ Az MNB alkalmazottait és felügyelő bizottsági tagjait jegybanki feladatuk ellátása kapcsán a büntető jogszabályok alkalmazása szempontjából hivatalos személyeknek kell tekinteni.

56. § Az MNB alkalmazottaira - e törvényben szabályozott kivételekkel - az Mt. rendelkezéseit kell alkalmazni.

Összeférhetlenség

57. § (1) Az MNB alkalmazottja - ha törvény eltérően nem rendelkezik - nem létesíthet és nem tarthat fenn tagsági viszonyt, munkaviszonyt vagy munkavégzésre irányuló további jogviszonyt, vezetői tisztségviselői jogviszonyt vagy felügyelő bizottsági tagságot pénzügyi intézménynél, befektetési vállalkozásnál, az Országos Betétbiztosítási Alapnál és a Befektetővédelmi Alapnál. Ez a tilalom nem vonatkozik az MNB tulajdonosi részvételével működő pénzügyi intézményre.

(2) Az MNB 49. § hatálya alá nem tartozó alkalmazottja munkaviszonyt, munkavégzésre irányuló további jogviszonyt csak az MNB elnökének engedélyével létesíthet vagy tarthat fenn, kivéve a tudományos, oktatási, művészeti, lektori, szerkesztői, valamint jogi oltalom alá eső szellemi tevékenységét, amelyet köteles bejelenteni.

(3) Az MNB alkalmazottja - az öröklés kivételével - tulajdont pénzügyi intézményben, befektetési vállalkozásban nem szerezhet.

(4) Az MNB alkalmazottja pénzügyi intézményben, befektetési vállalkozásban tulajdonosi részesedéssel nem rendelkezhet, kinevezésekor (megválasztásakor, megbízásakor, alkalmazásakor) nyilatkozik a pénzügyi intézményben, befektetési vállalkozásban fennálló tulajdoni részesedéséről.

(5) Az MNB alkalmazottja a kinevezése előtt, illetőleg öröklés útján szerzett - a (4) bekezdésben meghatározott - tulajdoni hányadát a kinevezésétől, illetve szerzéstől számított három hónapon belül elidegeníti.

(6) Az MNB alkalmazottja haladéktalanul bejelenti, ha a kinevezését követően a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója a (4) bekezdésben meghatározott tulajdoni hányadot szerzett.

(7) Az (5) bekezdésben foglalt kötelezettsége teljesítéséig, illetve a vele közös háztartásban élő közeli hozzátartozója tekintetében fennálló összeférhetlenségi ok megszűnéséig az MNB alkalmazottja nem vehet részt olyan döntés előkészítésében és meghozatalában, amely az összeférhetlenségi okkal érintett szervezetre vonatkozik.

(8) Az MNB alkalmazottja kinevezésekor köteles nyilatkozni szövetkezeti hitelintézetben fennálló tagsági viszonyáról. Az MNB alkalmazottja a kinevezésekor fennálló tagsági viszonyát addig nem köteles megszüntetni, amíg a hitelintézettel szemben tartozása áll fenn. Ezen időszak alatt azonban nem vehet részt olyan döntés előkészítésében és meghozatalában, amely arra a szervezetre vonatkozik, amelyben tagsági viszonya van.

(9) Az MNB alkalmazottja kinevezésekor írásban köteles nyilatkozni arról, hogy vele közös háztartásban élő hozzátartozója pénzügyi intézménynél, befektetési vállalkozásnál vezető

tisztviselői jogviszonyban, munkaviszonyban, illetve munkavégzésre irányuló további jogviszonyban áll, a kinevezést követően keletkezett ilyen jogviszonyt köteles haladéktalanul bejelenteni. Az összeférhetlenségi ok megszűnéséig az MNB alkalmazottja nem vehet részt olyan döntés előkészítésében vagy meghozatalában, amely érinti azt a pénzügyi intézményt, befektetési vállalkozást, amelynél a közeli hozzátartozó összeférhetlenséget megalapozó jogviszonnyal rendelkezik.

(10) Az MNB alkalmazottja

a) állampapír, letéti jegy, befektetési jegy, valamint zártkörűen kibocsátott értékpapír kivételével értékpapír,

b) egyéb befektetési eszköz

szerezését a megszerzést követő három munkanapon belül köteles bejelenteni.

(11) Az MNB 49. § hatálya alá nem tartozó alkalmazottja az e §-ban említett bejelentéseket és nyilatkozatokat a munkáltatói jogkör gyakorlójának teszi meg. A bejelentésekről és nyilatkozatokról az MNB nyilvántartást vezet.

(12) A MNB-ben nem létesíthető olyan jogviszony, amelynek eredményeként az MNB alkalmazottja közeli hozzátartozójával irányítási (felügyeleti), ellenőrzési vagy elszámolási kapcsolatba kerülne.

(13) E § alkalmazásában közeli hozzátartozón a Ptk. 685. §-ának b) pontjában ilyenként meghatározott személyt és az élettársat kell érteni.

58. § (1) Az MNB monetáris tanácsának tagja csak jegybanki döntéshozói feladataival összeegyeztethető egyéb tevékenységet végezhet, pártban tisztséget nem viselhet, párt nevében vagy érdekében nyilvános közszerepléssel járó tevékenységet nem folytathat, nem lehet országgyűlési vagy önkormányzati képviselő, önkormányzati vagy állami vezető és köztisztviselő.

(2) Az MNB monetáris tanácsának tagja nem lehet gazdasági társaság vezető tisztviselője, felügyelő bizottságának tagja.

(3) Az MNB igazgatóságának tagja további munkaviszonyt vagy munkavégzésre irányuló további jogviszonyt nem létesíthet.

(4) A monetáris tanács 49. § (4) bekezdésének c) pontja szerinti tagja bejelentési kötelezettség mellett létesíthet olyan további munkaviszonyt vagy munkavégzésre irányuló további jogviszonyt, amely nem eredményez összeférhetlenséget a monetáris tanácsi tagságával.

(5) A monetáris tanács tagjai létesíthetnek tudományos, oktatási, művészeti, lektori, szerkesztői, valamint jogi oltalom alá eső szellemi tevékenységet jelentő munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt, amelyet annak létesítése előtt kötelesek bejelenteni.

(6) Az MNB monetáris tanácsának tagja az 57. § (4), (6) és (8)-(10) bekezdésében és az 58. § (4) és (5) bekezdésében foglalt bejelentési, illetőleg nyilatkozattételi kötelezettségének a köztársasági elnöknel tesz eleget.

(7) Az MNB monetáris tanácsának tagjára nézve az 57. § (1) bekezdésben foglalt összeférhetlenségi szabályokat az MNB-vel fennálló munkaviszonyuk megszűnését követően is, 6 hónapig alkalmazni kell.

Vagyonynyilatkozat³

58/A. § (1)⁸¹ Az MNB elnöke, alelnökei és a monetáris tanács 49. § (4) bekezdésének c) pontjában meghatározott tagjai, valamint a felügyelő bizottság tagjai a kinevezésüket követő harminc napon belül, majd azt követően évente a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 6. számú mellékletében szereplő adattartalommal vagyonynyilatkozatot tesznek. A nyilatkozattételre kötelezett saját vagyonynyilatkozatához csatolni köteles a vele közös háztartásban élő ház- vagy élettársának, valamint gyermekeinek vagyonynyilatkozatát. A vagyonynyilatkozat - kivéve a hozzátartozó vagyonynyilatkozatát - nyilvános.

(2) vagyonynyilatkozat elmulasztása esetén - annak benyújtásáig - MNB elnöke, alelnökei és a monetáris tanács 49. § (4) bekezdésének c) pontjában meghatározott tagja, valamint a

felügyelő bizottság tagja a jogszabályban meghatározott juttatásban nem részesülhet, megbízatásából eredő jogkörét nem gyakorolhatja. A megbízatás megszűnésekor a reá vonatkozó jogszabályban meghatározott juttatásra mindaddig nem jogosult, amíg a megbízatásának megszűnését követően esedékes vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségének eleget nem tesz.

(3) A vagyonyilatkozatot az Országgyűlés Mentelmi, összeférhetlenségi és mandátumvizsgáló bizottsága tartja nyilván és ellenőrzi. A vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárást bárki kezdeményezheti a Mentelmi, összeférhetlenségi és mandátumvizsgáló bizottságnál. A vagyonyilatkozattal kapcsolatos eljárás során a Mentelmi, összeférhetlenségi és mandátumvizsgáló bizottság a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 1997. évi LXXIX. törvény 1. számú mellékletében meghatározott szabályok szerint jár el. A vagyonyilatkozatot az MNB elnöke, alelnökei, a monetáris tanács 49. § (4) bekezdésének c) pontjában meghatározott tagjai, valamint a felügyelő bizottság tagjai esetében az Országgyűlés elnöke hozza nyilvánosságra. A nyilvánosságra hozott vagyonyilatkozat azonosító adatokat nem tartalmazhat.

(4) Az MNB alkalmazottja munkaviszonyának létesítésekor, majd azt követően kétévente a köztisztviselőkre vonatkozó szabályok szerint vagyonyilatkozatot tesz. A vagyonyilatkozatot az MNB elnöke tartja nyilván és ellenőrzi. A vagyonyilatkozat nem nyilvános.

58/B. §¹⁹ A felügyelő bizottság tagjaira nézve az 57. § (1), (3)-(6), (9)-(10) és (13) bekezdéseinek és az 58. § (7) bekezdésének rendelkezéseit alkalmazni kell.

Könyvvizsgáló

59. § Az MNB könyvvizsgálója legfeljebb öt évre kaphat megbízást, a megbízás lejártát követően 5 éven belül újra nem választható.

V. Fejezet

VEGYES RENDELKEZÉSEK

Jogosultságok

60. § (1)⁶³ A Magyar Nemzeti Bank elnöke a jogalkotásról szóló törvényben meghatározottak szerint rendeletben szabályozza

- a) az alapkamat mértékét,
- b) a kötelező tartalékráta mértékét,
- c) a kötelező jegybanki tartalék kiszámítását, illetve képzésének és elhelyezésének módját,
- d) a bankjegyek és az érmék (ideértve az emlékbankjegyeket és az emlékérméket is) kibocsátását, címletét, külső kiállítását, bevonását,
- e) a magyar és a külföldi törvényes fizetőeszközök hamisítás elleni védelmével kapcsolatos, a 31/A. § (1) bekezdésében meghatározott technikai és egyéb feladatokat,
- f) a forgalomban lévő törvényes fizetőeszkörről utánzat készítésének vagy készítettetésének engedélyezési feltételeit, valamint az utánzat előállításával, nyilvántartásával, őrzésével és megsemmisítésével kapcsolatos követelményeket,
- g) a forgalomban lévő euró fizetőeszközökről utánzat készítésével vagy készítettetésével kapcsolatos követelményeket,
- h) az MNB a 4. § (5), a 26. § (3) és a 27. § (2) bekezdésében foglalt feladatai körében
- ha) a fizetési forgalomban a fizetési megbízások lebonyolítására - ide nem értve a számla megnyitására, a számla feletti rendelkezésre, a rendelkezés korlátozására vonatkozó követelményeket -, az ügyfelek előzetes és utólagos tájékoztatására, továbbá a fizetési módokra és alkalmazásuk szabályaira,
- hb) a készpénzforgalmazás feltételeire,
- hc) a pénzfeldolgozási tevékenységre,
- hd) az elszámolásforgalom lebonyolítására,

he) a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény és a tőkepiacról szóló törvény szerinti elszámolóházi tevékenységet végző szervezetek üzletszabályzatára és szabályzataira,

hf) a hitelintézeti elszámolóházi és az értékpapír-elszámolóházi kockázati alap képzésére, illetve az alap képzésének módjára, mértékére és felhasználására

vonatkozó követelményeket;

i) a jegybanki információs rendszerhez szolgáltatandó információk körét, a szolgáltatás módját és határidejét.

(2) Az MNB elnökének rendelete esetében a véleményezési határidő öt munkanapnál, átfogó vagy nagy terjedelmű szabályozás esetén tíz munkanapnál nem lehet kevesebb.

(3) Az MNB elnökének rendelete esetében az igazságügy-miniszter véleményezési jogkörét kizárólag a rendelet alkotmányosságának, jogrendszerbe illeszthetőségének és a jogalkotási szakmai követelmények teljesülésének szempontja alapján gyakorolja. Ha az igazságügy-miniszter a véleményezésre adott határidőn belül nem nyilatkozik, azt úgy kell tekinteni, hogy a tervezetben foglaltakkal egyetért.

(4) A jegybanki alapkamatról és a kötelező tartalékráta mértékéről szóló rendeletek tervezetéről és a kapcsolódó szakmai indoklásról az igazságügy-miniszter véleményét nem kell kikérni.

(5) Az alapkamat meghatározott időponttól hatályos mértékét az MNB az általa bérelt elektronikus hírügynökségi oldalon, valamint honlapján hirdeti ki.

(6) Rendkívüli esetben a kötelező tartalék mértékét az MNB a kötelező tartalékképzés hatálya alá tartozó szervezetek részére küldött elektronikus üzenet formájában hirdeti ki.

(7) Az (1) bekezdés c) pontja alapján kiadott rendeletet annak hatálybalépése előtt 15 nappal kell kihirdetni.

(8) Az (5) és (6) bekezdésben foglalt különleges kihirdetési formákat követően a rendeleteket a jogszabályok kihirdetésére vonatkozó általános szabályoknak megfelelően is közzé kell tenni.

60/A. §⁶⁹

61. § (1) Az MNB jogosult azon szervek részére, amelyeknek pénzforgalmi számlát vezet, illetőleg vezethet, forintban a pénzügyi szolgáltatási tevékenység körébe tartozó bármely műveletet végezni.

(2) Az MNB jogosult az (1) bekezdés alá nem tartozó szervek és természetes személyek részére a következő, a pénzügyi szolgáltatási tevékenység körébe tartozó műveleteket végezni:

a) ²⁹ jogszabály, illetve nemzetközi szerződés alapján bankletét elfogadása (bankletéti ügylet);

b) csekk, utazási csekk kibocsátása és velük fizetési forgalom lebonyolítása.

(3) Az MNB forintban vezetheti az MNB alkalmazottainak bankszámláját, ezektől betétet fogadhat el, illetőleg ezeknek hitelt nyújthat, továbbá részükre egyéb pénzügyi szolgáltatásokat kiegészítő pénzügyi szolgáltatásokat, valamint az állam által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok tekintetében befektetési szolgáltatásokat végezhet.

(4) Az MNB vezetheti a postának az országos készpénzforgalom lebonyolításával kapcsolatos bankszámláját.

(5) ⁶ Az MNB jogosult külföldi pénznemben és nemesfémekkel, továbbá a külföldiekkel forintban a pénzügyi szolgáltatási tevékenység körébe tartozó bármely műveletet végezni.

62. § (1) Az MNB-t jegybanki feladatainak ellátásával összefüggésben keletkező követelése alapján belföldi adósának bármilyen címen birtokába jutott vagyona felett törvényes zálogjog illeti meg. Az MNB követelését törvényes zálogjoga alapján a zálogtárgyakból bírósági eljárás nélkül, a legalkalmasabbnak talált módon elégítheti ki. E rendelkezéseket értelemszerűen alkalmazni kell az MNB rendelkezésére bocsátott óvadékból történő kielégítésre is.

(2) Jegybanki feladatai ellátásával összefüggésben az MNB javára szolgáló zálogjog és óvadék esetében a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi XLIX. törvény ilyen biztosítékok közvetlen érvényesíthetőségének korlátozására vonatkozó rendelkezéseit nem kell alkalmazni.

(3) ⁴³ Az (1) és (2) bekezdés rendelkezéseit alkalmazni kell az Európai Unió másik tagállamának központi bankja, valamint az Európai Központi Bank javára, a központi banki feladataik ellátásával kapcsolatosan nyújtott biztosítékokra is.

(4) Az MNB a 7. §-ban meghatározott tevékenységéből eredő, a hitelintézetekkel szemben keletkezett követeléseit a hitelintézetek részére vezetett számlák terhére - a téves bejegyzés helyesbítését követő sorrendben - elégítheti ki.

63. § Az MNB ellen bírósági eljárás belföldön csak székhelyén indítható. Ez a rendelkezés nem vonatkozik a munkaviszonyból származó perekre.

64. § Az MNB könyveinek és e könyvekből vett cégszerűen aláírt kivonatoknak közokirati bizonyító erejük van.

Az MNB jövedelemszabályozása

65. § (1) ³⁰ Az MNB a közgyűlés döntése alapján fizet a tárgyévi eredményéből vagy az eredménytartalékból osztalékot. Az osztalékfizetési kötelezettséget a tárgyévi beszámoló közgyűlési elfogadását követő 8 napon belül kell teljesíteni.

(2) Az MNB osztalékfelőleget nem fizet.

(3) Amennyiben a tárgyévi veszteség összege az eredménytartalékot meghaladja, a különbözetet a központi költségvetés közvetlenül az eredménytartalék javára a tárgyévi beszámoló közgyűlési elfogadását követő 8 napon belül megtéríti.

VI. Fejezet

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK JOGSZABÁLYAIHOZ VALÓ KÖZELÍTÉS

66. § ⁷⁰

VII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

67. § (1) ⁶⁴ Az MNB számára feladatot

a) a pénzforgalommal, pénzforgalmi szolgáltatással és a hatáskörébe tartozó kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységek engedélyezésével kapcsolatos feladatkörében törvény,

b) az a) pontban meghatározottakon kívül e törvény állapíthat meg.

(2) Az (1) bekezdésben említett feladatnak összhangban kell állnia az MNB-nek az e törvényben meghatározott jegybanki feladatával és felelősségével.

67/A. § ⁷¹

68. § ³⁵

69. § (1) Az MNB-nek sem belföldi, sem külföldi gazdasági társaságban nem lehet részesedése.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó az MNB tevékenységével összefüggő gazdasági társaságban való részesedésére.

(3) Az MNB részt vehet - az (1)-(2) bekezdésre tekintet nélkül -

a) a hitelintézetek között országos elszámolásforgalom lebonyolítására, továbbá

b) az értékpapír- és tőzsdeügyletek elszámolására, illetőleg az értékpapírok tárolására, kezelésére és nyilvántartására, valamint tőzsdetevékenységre létrehozott gazdasági társaságban.

70. § A gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény rendelkezéseit az MNB tekintetében az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

71. § (1) ⁶⁵ E törvény hatálybalépését megelőzően az MNB által a központi költségvetésnek nyújtott hitelek feltételeinek piaci körülményeket kell tükrözniük.

(2) A privatizációs bevételekből legalább akkora részt, mint amelyre az MNB az állami vagyont értékesítéséhez hitelt nyújtott, az MNB-vel szemben fennálló államadósság csökkentésére kell fordítani.

(3) Az MNB a Pénztárak Garancia Alapjának kölcsönt, annak átmeneti vagy tartós hiánya esetén megelőlegezési hitelt nyújthat.

71/A. §⁶⁶ A jegybanki ellenőrzés a 2004. május 1-je előtt kibocsátott, az ellenőrzött cselekmény elvégzésekor vagy esemény bekövetkeztek, illetve állapot fennállásakor még hatályos pénzforgalmi jogszabályok, az MNB engedélyezési hatáskörébe tartozó pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatások végzésének egyes feltételeiről szóló jogszabály, valamint a jegybanki rendelkezések megtartására is kiterjed.

72. § (1) Ez a törvény - a (2) bekezdésben meghatározott kivételekkel - a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A 17. § 2002. január 1-jén, a 65. § (4) bekezdése 2003. január 1-jén lép hatályba.

(3) A 2001. év eredményének megállapításakor az MNB törvény 2001. január 1-jén hatályos 20. §-ának (1) és (2) bekezdéseit, a 2002. évi osztalékfelőleg-fizetési kötelezettség megállapításakor az MNB törvény 2001. január 1-jén hatályos 78. §-ának (4) bekezdését, a kiegyenlítési tartalékokkal kapcsolatos fizetési kötelezettség teljesítésére pedig e törvény 17. §-ának (4)-(5) bekezdéseit kell alkalmazni.

(4) A 2001. december 31-én a banküzem egyéb forrásai között kimutatott kiegyenlítési tartalékot, illetve a deviza értékpapírok kiegyenlítési tartalékát a saját tőke elemei között kimutatott forint árfolyam kiegyenlítési tartalékába, illetve a deviza értékpapírok kiegyenlítési tartalékába kell átvezetni a 2002. gazdasági év első könyvelési napján, mint értéknapon.

73. § (1) Az e törvény hatálybalépése előtt kinevezett MNB alelnökök megbízatása a kinevezésükben feltüntetett határidővel jár le, e határidő lejártáig a monetáris tanács és az igazgatóság tagjai lesznek.

(2) Az (1) bekezdésben említett személyek díjazására az 53. § (2) bekezdését kell alkalmazni.

(3) Az MNB törvény 57. § (3) bekezdés c) pontja szerint kinevezett jegybanktanács tagok megbízatása a kinevezésükben feltüntetett határidővel jár le, e határidő lejártáig a monetáris tanács tagjai lesznek.

(4) A (3) bekezdésben említett személyekre a kinevezésükkor hatályos összeférhetlenségi szabályokat kell alkalmazni, díjazásukról a monetáris tanács dönt. Kérésükre - az e törvényben meghatározott feltételekkel - az MNB-vel munkaviszonyba léphetnek megbízatásuk időtartamára.

(5) Az e törvény hatálybalépése előtt a közgyűlés által megválasztott igazgatósági tagok igazgatósági tagsága e törvény hatálybalépésével megszűnik. Az új igazgatóságot az e törvényben meghatározott feltételek szerint e törvény hatálybalépését követő 30 napon belül kell létrehozni.

Módosuló jogszabályok

74. § A letéti jegyről szóló 1988. évi 18. törvényerejű rendelet 1. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

"1. § (1) A hitelintézet, valamint a külföldi hitelintézet fióktelepe a megtakarítási lehetőségek bővítése érdekében, továbbá a Magyar Nemzeti Bank a monetáris politikai céljai megvalósítása érdekében letéti jegyet bocsáthat ki."

Hatályon kívül helyezésre kerülő jogszabályok

75. § E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti:

a) a Magyar Nemzeti Bankról szóló 1991. évi LX. törvény;

b) a Magyar Nemzeti Bankról szóló 1991. évi LX. törvény és a központi költségvetés gazdálkodása egyes szabályainak módosításáról szóló 1994. évi IV. törvény;

c) az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és az ahhoz kapcsolódó egyes törvényi rendelkezések módosításáról szóló 1995. évi CV. törvény 110. §-ának (1) bekezdése;

- d) a Magyar Nemzeti Bankról szóló 1991. évi LX. törvény módosításáról szóló 1996. évi CXXIX. törvény;
- e) a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény 131. §-a;
- f) a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény módosításáról szóló 1997. évi CLVIII. törvény 65. §-ának (1) bekezdése és 67. §-ának b) pontja;
- g) a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény 320. §-ának j) pontja;
- h) a Magyar Köztársaság 1998. évi költségvetéséről szóló 1997. évi CXLVI. törvény 70. §-a;
- i) a Magyar Köztársaság 1997. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló 1998. évi XLVIII. törvény 22. §-a;
- j) a Magyar Köztársaság 1999. évi költségvetéséről szóló 1998. évi XC. törvény 76. §-a;
- k) a Magyar Köztársaság 2000. évi költségvetéséről szóló 1999. évi CXXV. törvény 83. §-a;
- l) az adókra, járulékokra és egyéb költségvetési befizetésekre vonatkozó egyes törvények módosításáról szóló 2000. évi CXIII. törvény 281. § (2) bekezdése b) pontjának 9. alpontja;
- m) a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény módosításáról szóló 2000. évi CXXIV. törvény 160. §-ának (2) bekezdése;
- n) a Magyar Köztársaság 2001. és 2002. évi költségvetéséről szóló 2000. évi CXXXIII. törvény 80. §-a, valamint 110. §-a (1) bekezdésének o) pontja;
- o) a letéti jegyről szóló 1988. évi 18. törvényerejű rendelet 2. § (2) bekezdése.

Mádl Ferenc s. k.,
a Köztársaság elnöke

Dr. Áder János s. k.,
az Országgyűlés elnöke